

Udlændinge- og
Integrationsministeriet

Styrelsen for International
Rekruttering og Integration

God praksis i æresrelaterede sager

Inspirationskatalog til kommunerne

Ankestyrelsen

Udgivelse: Styrelsen for International Rekruttering og Integration

Udgivelsesår: 2019

Materialet er udarbejdet af Ankestyrelsen

ISBN: 978-87-93445-14-7

Materialet kan downloades på

<https://ast.dk/publikationer> og <http://uim.dk/arbejdsomrader/aeresrelaterede-konflikter-og-negativ-social-kontrol/tilbud-og-vaerktojer-til-fagfolk/bibliotek-1>

Der kan frit citeres fra publikationen med angivelse af kilde.

Indledning

Dette inspirationskatalog er bestilt af Styrelsen for International Rekruttering og Integration (SIRI). Formålet er at hjælpe kommunerne i deres arbejde med sager om æresrelaterede konflikter. Kataloget omfatter både børne- og voksenområdet.

Der eksisterer allerede en række udgivelser med beskrivelser af god praksis, råd og erfaringer til kommuner og andre professionelle i sager om æresrelaterede konflikter.

Formålet med dette katalog er at vise, hvordan god praksis kan udmønte sig i konkrete eksempler på sager.

Kataloget supplerer 'Håndbog til kommuner om æresrelaterede konflikter og negativ social kontrol' som SIRI udgav i 2018.

Læs mere om beskrivelser af praksis, lovgivning og definitioner af centrale begreber i håndbogen.

Kataloget er skrevet ud fra

- en række konkrete sager om æresrelaterede konflikter
- erfaringer fra kommuner, politi, specialiserede tilbud og andre eksperter på området
- materiale på området

De nationale sikkerhedskonsulenter og Rigspolitiet har derefter givet feedback på kataloget.

Der skal lyde en stor tak til alle dem, der har bidraget med deres erfaringer og ekspertise.

ÆRESRELATEREDE KONFLIKTER

Æresrelaterede konflikter kan være komplekse og involverer ofte store dele af familien og netværket. De handler ofte om piger og kvinders seksualitet, men drenge og mænd kan også være udsat for æresrelaterede konflikter. Definitionen af æresrelaterede konflikter fremgår af kapitel 2 i vejledning til serviceloven.

Negativ social kontrol

Negativ social kontrol i forhold til æresrelaterede konflikter handler om handlinger, styring, kontrol eller sanktioner, der i væsentlig grad hæmmer eller begrænser den enkeltes livsudfoldelse, adfærd, valg og rettigheder. Det kan fx være kontrol eller restriktioner i forhold til livsstil, fritidsaktiviteter, valg af ægtefælle eller retten til at bestemme over egen krop.*

I dette katalog er der ikke særskilt fokus på negativ social kontrol, men der er elementer af det i en del af sagsforløbene. Mange gange er negativ social kontrol en forløber for æresrelaterede konflikter, og det er derfor også et centralt begreb i sager om æresrelaterede konflikter.

Tre typer af sager

Sager om æresrelaterede konflikter kan inddeles i tre overordnede typer:

- sager, hvor der er mistanke om en æresrelateret konflikt
- sager, hvor kommunen har en bekymring
- sager, hvor kommunen har konkret viden om en æresrelateret konflikt.

Den enkelte sag kan undervejs i forløbet ændre karakter fra én type, fx bekymring, til en anden, fx viden. Kataloget afspejler alle tre typer af sager.

* <http://uim.dk/arbejdsomrader/aeresrelaterede-konflikter-og-negativ-social-kontrol/hvad-er-aeresrelaterede-konflikter-og-negativ-social-kontrol>

Indhold

DET INDEHOLDER KATALOGET

Kataloget indeholder en generel tjekliste og seks konstruerede sagsforløb, der tilsammen fremhæver og illustrerer god praksis i sager om æresrelaterede konflikter.

Tjeklisten er til sagsbehandlere og andre, der arbejder med sagerne i kommunerne. Listen er inddelt i temaerne Udredning, Inddragelse, Indsats og Opfølgning.

De seks sagsforløb er stykket sammen af elementer fra flere sager og på baggrund af de gode erfaringer, der er på området. Alle forløb er anonymiserede. I forløbene fremhæver vi særlig god praksis og relevant lovgivning. Der er tale om nedslagspunkter og ikke en udtømmende liste over al relevant lovgivning. Almene lovkrav og principper gælder også i sager om æresrelaterede konflikter.

Til sidst i kataloget er der en liste med kontaktoplysninger på de myndigheder og organisationer, hvor kommunerne kan hente viden og søge sparring i sager om æresrelaterede konflikter.

TJEKLISTE	6
BØRN OG UNGE UNDER 18 ÅR	
SAGSFORLØB 1	10
SAGSFORLØB 2	14
SAGSFORLØB 3	18
SAGSFORLØB 4	22
UNGE OG VOKSNE OVER 18 ÅR	
SAGSFORLØB 5	26
SAGSFORLØB 6	30
KONTAKTLISTE	34

Tjekliste

Tjeklisten er til sagsbehandlere og andre, der arbejder med sagerne i kommunerne. Listen er inddelt i temaerne: **Udredning, Inddragelse, Indsats** og **Opfølgning**.

UDREDNING

Søg faglig sparring. Hvis du tror, at en sag handler om æresrelaterede konflikter, eller du er i tvivl om det, så søg faglig sparring fra nogen der kender til området. Du kan fx få gratis rådgivning om de konkrete forhold i sagen, og hvad du skal være særlig opmærksom på hos de nationale sikkerhedskonsulenter, VISO og RED Rådgivning. Det er en fordel, hvis kommunen har en ressourceperson eller et ressourceteam med viden om området. Eller samarbejder med en anden kommune om faglig sparring.

Vær nysgerrig og få konkretiseret bekymringerne. Tal med den, sagen handler om. Gør det alene og før du taler med familien. Vær nysgerrig og spørg. Jo mere konkret barnet eller den voksne beskriver, hvad de fx er bange for, desto bedre et grundlag har kommunen for at vurdere, hvad der er op og ned i sagen. Særligt ved psykisk vold og negativ social kontrol er det afgørende, at få konkrete beskrivelser.

Læs om mulighed for bl.a. lægeundersøgelse og børnesamtale i børnehuse ved mistanke om overgreb mod børn og unge i servicelovens § 50 b. Læs om mulighed for at holde børnesamtale uden forældresamtale i servicelovens § 155 a, stk. 2.

Afdæk hele netværket. Æresrelaterede konflikter er ofte ikke begrænset til den nærmeste familie. Husk derfor at afdække hele familien og netværket både her i landet og eventuelt i andre lande. Læs om kravene til afdækning af netværk i den børnefaglige undersøgelse i servicelovens § 50 og brug redskaberne "Netværkshortet" og "Genogrammet".

Vær opmærksom på søskende. Vær altid opmærksom på, hvordan søskende indgår i konflikten. De kan være udsat for det samme eller selv være en af de personer, der udøver negativ social kontrol.

Læs om krav til vurdering af behov for børnefaglig undersøgelse af søskende i servicelovens § 50, stk. 8.

Lav risikovurderinger og sikkerhedsplaner. Risikobilledet kan være komplekst. Derfor skal du lave risikovurderinger og eventuelt sikkerhedsplaner løbende i sagen – både ved udredning, opfølgning og en eventuel afslutning. De nationale sikkerhedskonsulenter, VISO og politiet kan hjælpe med at lave risikovurderinger og sikkerhedsplaner. De kan også hjælpe med risikovurderinger, når sagen ikke længere er akut. RED Rådgivning har lavet materiale om sikkerhedsplaner.

Læs om krav til håndtering af underretninger om børn og unge i servicelovens § 155, stk. 2. Læs om risikovurderinger ved borgere over 18 år i servicelovens § 12 a.

Find gerne en tovholder. Det kan være en fordel, at kommunen udpeger en tovholder på sagen. Det er med til at sikre en koordineret indsats og sikkerheden omkring videregivelse af oplysninger. Undersøg, om kommunen har egne ressourcepersoner på området, som kan varetage opgaven.

Sørg for, at alle i kommunen ved, hvad de skal. Kommunen har mulighed for at få hjælp til at lave en beredskabs- eller handlingsplan til forebyggelse og håndtering af sager om æresrelaterede konflikter. Planen kan fx indeholde kontaktoplysninger, gode råd, sagsgangsbeskrivelser og viden om kommunens forebyggende og akutte indsats på området. SIRI rådgiver gratis om handlings- og beredskabsplaner.

INDDRAGELSE

Hav fokus på at inddrage den, sagen handler om. Kommunen skal tale med borgeren om, hvilke muligheder der er for at hjælpe, og hvad en beslutning kan indebære. I nogle tilfælde vil det kræve en ekstra indsats at sikre, at borgere, der tidligere ikke har været vant til at træffe beslutninger om deres eget liv, bliver inddraget og får ejerskab over beslutningerne.

Læs om inddragelse af borgeren i retssikkerhedslovens § 4 og om inddragelse i arbejdet med handleplaner specifikt for børn i servicelovens § 140 og specifikt for voksne i servicelovens § 12 a.

Inddrag familien, men med omtanke. Forældremyndighedsindehaverne til børn og unge under 18 år har som udgangspunkt ret til at få alle oplysningerne i sagen. Hvis borgeren er over 18 år, skal kommunen have samtykke for at inddrage andre parter i sagen. I nogle tilfælde kan inddragelse af familien skade mere, end det gavner. Det er særligt i sager, hvor borgerens sikkerhed kan være truet. Husk dog altid forældrenes perspektiv, og at inddragelse af familien ofte er et vigtigt skridt i at løse konflikterne på sigt. Men overvej hvornår i forløbet, det giver mening at inddrage familien.

Læs om muligheder for undtagelse fra aktindsigt i forvaltningslovens § 15 b, reglerne for partshøring af forældre i forvaltningslovens § 19 og reglerne for anonymisering af anbringelsesstedet i servicelovens § 71, stk. 3.

Skærpet sikkerhed ift. deling af oplysninger. Kommunen skal huske, at det blandt andet kan være nødvendigt at hemmeligholde oplysninger om en borgers adresse, arbejdsforhold, behandling og lignende. Både når det

handler om borgere under og over 18 år. Kommunen skal sikre, at beslutninger om hemmeligholdt adresse fremgår tydeligt for alle, der har noget med borgeren at gøre. Det kan fx være hospitalet, egen læge, jobcenter og uddannelsesinstitutioner.

Læs om almindelig navne- og adressebeskyttelse i CPR-lovens § 28, stk. 1 og mulighederne for særlig adressebeskyttelse i § 6. Læs om mulighed for at afbryde kontakt og samvær under anbringelsen og anonymisering af anbringelsesstedet i servicelovens § 71, stk. 3 og stk. 4. Vær også opmærksom på kravene til håndtering af personoplysninger i Persondataforordningen.

Samarbejde på tværs af institutioner og forvaltninger. I sager om æresrelaterede konflikter kan det være en fordel for sagsbehandlerne, hvis de har et samarbejde med de andre instanser og faggrupper. Det kan fx være daginstitutioner, skoler, fritidshjem, uddannelsessteder, jobcenter, bolig sociale indsatser og andre forvaltninger i kommunen. Samarbejdet kan både spille en vigtig rolle i tidlig opsporing af konflikter, udredningen af sagen og i indsatsen og opfølgningen. Der er dog begrænsninger for, hvornår instanserne må udveksle oplysninger om konkrete borgere. Det kan også være en fordel at samle sagerne om æresrelaterede konflikter hos nogle få medarbejdere, så de opnår et bedre kendskab til den type sager. Læs om muligheden for at udveksle oplysninger om børn og unge i det tidlige eller forebyggende arbejde i servicelovens § 49 a og § 49 b.

INDSATS

Giv tilbud om hjælp. Ved bekymring, mistanke eller viden om æresrelaterede konflikter skal kommunen tilbyde den relevante hjælp. Det gælder børn og voksne, kvinder og mænd. I akutte sager må borgeren aldrig stå uden et tilbud. Hvis der ikke er plads ét sted, skal kommunen finde en anden løsning. Ved mistanke eller bekymring kan forebyggende indsatser være afgørende for, at konfliktniveauet ikke eskalerer. Når borgere over 18 år henvender sig, skal kommunen vurdere, om de skal tilbyde en handleplan ift. den æresrelaterede konflikt.

Indsatser til voksne omfatter bl.a. handleplaner efter servicelovens § 12 a og frivillige foranstaltninger efter § 82 a, 82 b og § 85. Desuden botilbud efter servicelovens § 107, kvindekrisecentre efter servicelovens § 109 og tilbud til mænd efter servicelovens § 110. Bemærk at kommunen kun kan henvise borgeren til tilbud efter §§ 109 og 110, det er lederen, der træffer afgørelse om optagelse.

Indsatser til børn og unge omfatter bl.a. handleplaner efter servicelovens § 140, frivillige foranstaltninger efter servicelovens § 11 og § 52 og akutte foranstaltninger efter servicelovens § 75.

Hvilken kommune, der har ansvaret for at handle i sagen, beskrives i retssikkerhedslovens § 9, stk. 2.

Indsats til familien og andre parter. Når der er tale om en æresrelateret konflikt, bør indsatsen omfatte alle personer i konflikten. Det kan fx være nødvendigt at arbejde med familiens eller krænkerens forståelse af

dansk kultur og kendskab til den enkeltes rettigheder. Der kan også være psykiske lidelser og traumer, som er nødvendige at tage hånd om. Læs om frivillige foranstaltninger til børn og familier i servicelovens § 52, stk. 3.

Undgå at benytte leverandører der kan blive en del af konflikten.

Ved valg af fx tolk, bisidder, kontaktperson og anbringelsessted skal kommunen være opmærksom på at undgå personer, som er eller kan blive part i sagen. Undgå fx tolke fra lokalområdet og fra samme miljø som borgeren – brug i stedet telefon-/videotolke. Det kan også være problematisk at benytte kontaktpersoner eller mentorer, der kommer fra det samme miljø. Leverandøren skal dog have indblik i og forståelse for æresrelaterede konflikter og familiemønstre. Kommunen skal være særligt opmærksom på netværkets relationer og del i konflikten, hvis de overvejer en netværksanbringelse. De kan i stedet gøre brug af specialiserede institutioner eller plejefamilier.

Inddrag politiet. Kommunen skal huske at inddrage politiet og kan gøre brug af kontaktpersonen på det æresrelaterede område i den politikreds, kommunen tilhører. Politiet kan fx hjælpe med transport til sikre adresser, udlevering af overfaldsalarmer, særlig adressebeskyttelse, kontrol af telefon og computer for spy-ware og præventive efterlysninger. En præventiv efterlysning kan forhindre, at barnet forlader Schengenområdet, hvis barnets pas scannes. I nogle politikredse kan politiet også vælge at etablere en sms-sikkerhedsaftale mellem den unge/voksne og politiet eller en alarmeringsaftale mellem skole og politi ved fravær.

Læs om mulighederne for at udveksle oplysninger mellem myndigheder, fx kommunen og politiet, i Persondataforordningen. Dog kan oplysninger altid udveksles, hvis det anses nødvendigt for at forebygge overgreb mod børn og unge. Det fremgår af § 49 b i serviceloven.

OPFØLGNING

Fortsat kontakt. Borgeren skal kunne komme i kontakt med sagsbehandleren, mens indsatsen er i gang. Der kan opstå spørgsmål og akutte situationer, som skal afklares hurtigt. Når borgerne flytter fra fx et anbringelsessted eller krisecenter, skal de fortsat vide, hvem de kan kontakte, når de har brug for hjælp.

Lav løbende risikovurderinger og sikkerhedsplaner. Når forholdene i sagen ændrer sig, er det nødvendigt at lave nye risikovurderinger og sikkerhedsplaner. Risikovurderinger og sikkerhedsplaner er en del af kommunens løbende udredning og opfølgning ved æresrelaterede konflikter. VISO, politiet og sikkerhedskonsulenterne kan hjælpe med risikovurderinger og sikkerhedsplaner. De kan også hjælpe med risikovurderinger, når sagen ikke længere er akut. RED Rådgivning har lavet materiale om sikkerhedsplaner. Læs om regler for revurdering af foranstaltninger til børn og unge i servicelovens § 70 og § 140.

Vær opmærksom på isolation og ensomhed. Når borgere af sikkerhedshensyn er afskåret fra deres familie/netværk, fører det tit til isolation og ensomhed. Det kan få dem til at vende tilbage til en problematisk situation. Mange flytter fx hjem igen på trods af, at situationen er uændret. Kommunen skal derfor tilbyde borgeren netværksskabende tilbud eller på anden måde støtte borgeren i at indgå i nye sociale fællesskaber.

Lav en plan for hvad den unge skal fortælle. Hvis en ung hjemgives efter en anbringelse, kan det være en god idé, at sagsbehandleren og den unge

i fællesskab lægger en plan for, hvad den unge skal fortælle derhjemme. Sagsbehandleren skal være opmærksom på, at familien kan opbygge problematiske forestillinger om, hvad barnet har lavet under anbringelsen. Sagsbehandleren bør derfor være i kontakt med forældrene fra starten af anbringelsen og så vidt muligt betrygge dem i forhold til opholdet.

Behov for fortsat støtte efter endt ophold. Efter ophold på fx et anbringelsessted eller et krisecenter kan borgeren have brug for støtte til at indgå i familien eller til at klare sig for sig selv. Dette kan fx være i form af familiebehandling, efterværn, kontaktperson eller mentor.

Læs om mulighederne for mentor til voksne i § 31 b i lov om aktiv beskæftigelsesindsats og om bostøtte til voksne i § 85 i serviceloven. I § 52 i serviceloven er frivillige indsatser overfor børn og familier beskrevet.

Underret den nye kommune. Sørg for at lave en mellemkommunal underretning når en familie flytter til en ny kommune, og du vurderer, at et eller flere børn i familien har brug for særlig støtte. Det er afgørende at sikre, at børn og unge får den hjælp, de har brug for, og at undgå at familien falder mellem to stole i overgangen mellem to kommuner. Du har også pligt til at sende al relevant information om familien til den nye kommune. Sikkerhedskonsulenterne kan også hjælpe med at sikre overgangen til en ny kommune.

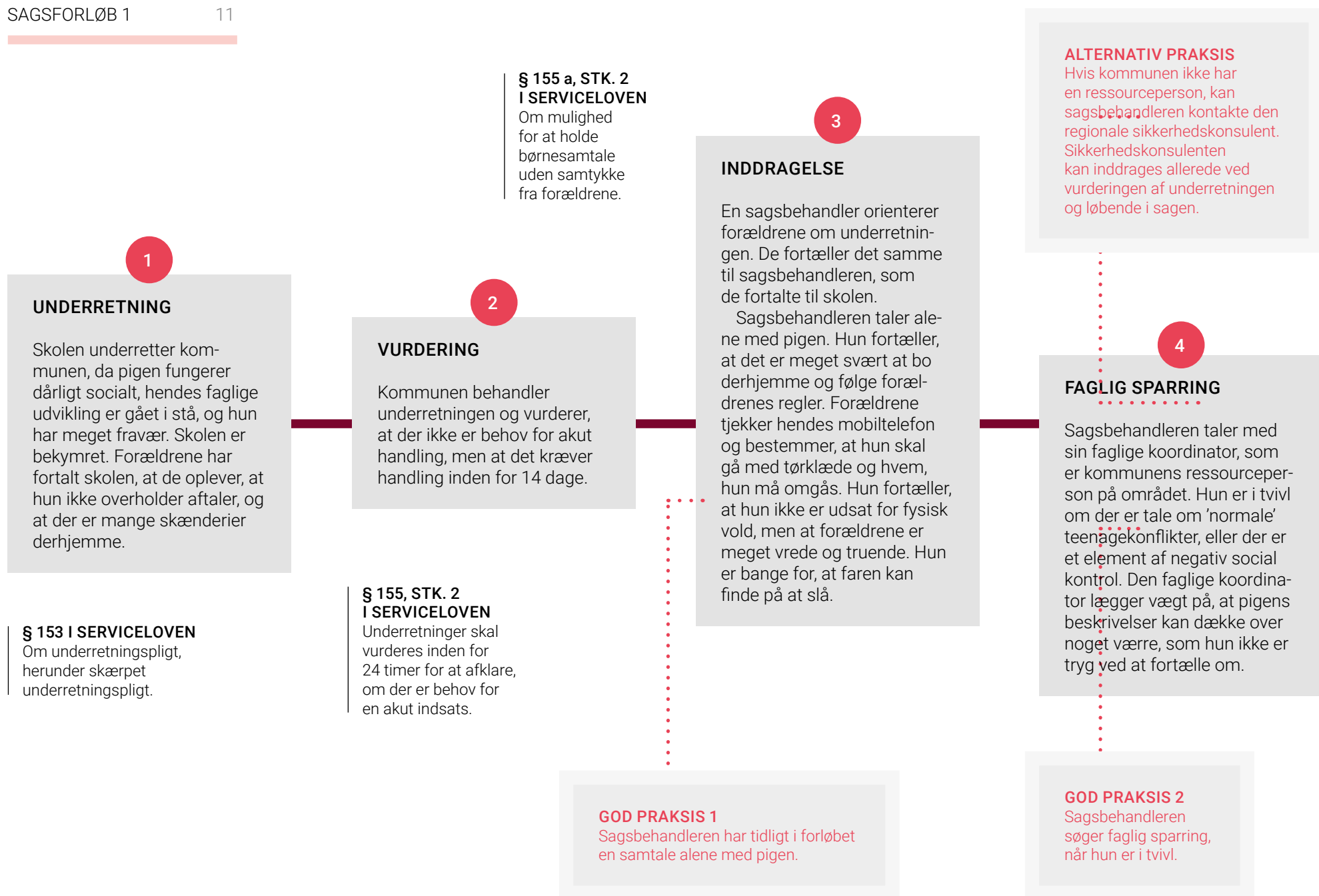
Den mellemkommunale underretningspligt er beskrevet i servicelovens § 152.

Sagsforløb 1

Om sagen

Sagen handler om en pige på 14 år. Forældrene er fra Irak. Pigen og hendes to mindre søskende er født i Danmark. Kommunen kender ikke familien på forhånd.

Der er tale om en sag, hvor kommunen har en bekymring om en æresrelateret konflikt og iværksætter frivillige foranstaltninger.

GOD PRAKSIS 3

Sagsbehandleren laver en risikovurdering – både indledningsvis og i opfølgningen. Det er en del af den løbende udredning.

5

VURDERING

Sagsbehandleren og den faglige koordinator vurderer, at der kan være tale om et 'almindeligt' teenageoprør, men at de ikke vil tage nogen chancer.

6

SPARRING OM RISIKOVURDERING

Kommunen laver en risikovurdering i samarbejde med den regionale sikkerhedskonsulent. De vurderer, at der ikke er en akut sikkerhedsrisiko for pigen, men at konflikten kan udvikle sig, så der opstår en risiko.

Sikkerhedskonsulenten råder kommunen til at afdække pigens og familiens netværk. Både det i Danmark, i hjemlandet og eventuelt i andre lande. Der kan være personer her, der har indflydelse på forholdet mellem pigen og forældrene.

GOD PRAKSIS 4

Sagsbehandleren søger faglig sparring ved den første risikovurdering.

GOD PRAKSIS 5

Sagsbehandleren afdækker familiens netværk som del af udredningen.

7

UDREDNING

Kommunen iværksætter en § 50 undersøgelse. Den ser også på søskende og indeholder en bred afdækning af familiens netværk.

Det viser sig, at pigens onkel, som fortsat bor i hjemlandet, har stor magt. Det er ham der ikke vil acceptere, at pigen fx ikke går med tørklæde.

Udredningen viser også, at pigen har god kontakt til en moster, som bor i samme by som familien.

§ 140 I SERVICELOVEN

Om børnefaglig undersøgelse og mulighed for en foreløbig handleplan i akutte sager.

§ 50 I SERVICELOVEN

Om børnefaglig undersøgelse.

§ 52, STK. 3 NR. 3 OG 5 I SERVICELOVEN

Om frivillige foranstaltninger til børn og familie.

ALTERNATIV PRAKSIS

Kommunen skal være særlig opmærksom på, om netværksplejefamilien kan blive en del af konflikten. Kommunen kan i stedet vælge, at aflastningen skal foregå i en anden plejefamilie.

8

VURDERING

Sagsbehandleren beslutter ud fra § 50 undersøgelsen at iværksætte familiebehandling.

Sagsbehandleren vurderer også, at både pigen og forældrene har brug for en pause fra konflikterne. Derfor iværksættes aflastning i netværksplejefamilie tre dage om ugen. Mosteren går med til at have pigen i aflastning indtil konfliktniveauet i familien er mindsket.

Der er ikke behov for særskilt indsats til søskende. Familiebehandleren tager dog også hånd om pigens søskende som en del af indsatsen til familien.

Sagsbehandleren laver en handleplan og taler med pigen.

KAP. 2 I LOV OM TILHOLD, OPHOLDSFORBUD OG BORTVISNING

Om mulighed for at bortvise personer over 18 år fra hjemmet.

Fx ved trusler eller krænkende adfærd.

9

SIKKERHEDSPAN

Sagsbehandleren laver som en del af handleplanen en sikkerhedsplan for pigen. Planen omfatter, at pigen ved, hvem hun kan kontakte på forskellige tidpunkter af døgnet, hvis hun føler sig utryg.

GOD PRAKSIS 6

Sagsbehandleren laver en sikkerhedsplan i samarbejde med pigen.

10

INDSATS

Forældrene samtykker til, at der iværksættes familiebehandling og aflastning hos mosteren, og sagsbehandleren træffer afgørelse om at iværksætte indsatsen.

Kommunen indgår en aftale med RED rådgivning om at arbejde med forældrenes forhold til onklen, deres viden om børns rettigheder i Danmark og deres håndtering af konflikter med datteren. RED fungerer også som mægler i samtaler mellem pigen og forældrene.

Aflastningen skal mindske konfliktniveauet.

Indsatsen retter sig mod, at pigen kan bo hos forældrene fuldtid.

GOD PRAKSIS 7

Sagsbehandleren tænker familien ind i indsatserne, der iværksættes i sagen.

11

OPFØLGNING

Sagsbehandleren vurderer efter tre måneder, at konfliktniveauet nu er så lavt, at der ikke længere er behov for aflastning. Familiebehandlingen fortsætter.

Pigens trivsel er forbedret. Det fremgår af samtaler med pigen, udtalelser fra skolen, udtalelser fra leverandøren af familiebehandling og udtalelser fra mosteren.

Sagsbehandleren laver en opdateret risikovurdering som opfølgning på situationen i familien. Handleplanen bliver opdateret.

GOD PRAKSIS 8

Sagsbehandleren laver en risikovurdering som en del af opfølgningen og vurderingen af sagen.

§ 70 I SERVICELOVEN

Om opfølgning på foranstaltninger.

§ 140 I SERVICELOVEN

Om brug af handleplaner.

Sagsforløb 2

Om sagen

Sagen handler om en dreng på 15 år, som er født i Danmark.
Forældrene er flygtet fra Afghanistan.
Familien har i alt 5 børn og drengen er den yngste.

Der er tale om en sag, hvor kommunen til at starte med har en bekymring om en æresrelateret konflikt.
Kommunen får senere konkret viden om, at der er en æresrelateret konflikt i familien.
Først iværksætter kommunen frivillige foranstaltninger og siden akut anbringelse uden samtykke.

1

KENDSKAB TIL FAMILIEN

Kommunen har tidligere modtaget en underretning fra drengens skole. Han viste tegn på mistriivsel, og skolen kunne ikke få forældrene i tale. Kommunen vurderede, at der ikke var behov for at handle akut.

På et hjemmebesøg konstaterede en sagsbehandler, at forældrene var traumatiserede og har svært ved at overkomme hverdagen. De udviser dog grundlæggende omsorg for børnene, og moderen er i behandling for PTSD.

Drengen fortæller, at det er svært og kedeligt at gå i skole, og at hans forældre vil bestemme meget. Kommunen vurderer, at der ikke er nogen akut sikkerhedsrisiko.

Kommunen udarbejder en børnefaglig undersøgelse, og bevilger en kontaktperson til drengen tre timer om ugen.

§ 52, STK. 3 I SERVICELOVEN

Om frivillige foranstaltninger.

§ 153 I SERVICELOVEN

Om underretningspligt, herunder skærpet underretningspligt.

2

1. UNDERRETNING

Skolen underretter igen om mistriivsel. Det sker to år senere, da drengen er knapt 15 år. Underretningen handler også om fravær, læringsproblemer og involvering i mobning.

Kontaktpersonen fortæller, at han på det seneste har fået mistanke om, at drengen ryger hash og stjæler. Drengen lugter af røg og har småting som slik og sodavand. Det har kontaktpersonen ikke oplevet før.

3

VURDERING

Kommunen vurderer, at der ikke er tale om en akut problemstilling, men at underretningen kræver handling inden for 14 dage.

En anden sagsbehandler vurderer sagen igen og sparrer med en kollega.

§ 155, STK. 2 I SERVICELOVEN

Underretningen skal vurderes inden for 24 timer for at afklare, om der er behov for en akut indsats.

§ 155 a, STK. 1 I SERVICELOVEN

Krav til genvurdering i eksisterende sager.

4

INDDRAGELSE

Sagsbehandleren indkalder forældrene, skolen, kontaktpersonen og drengen til et netværksmøde. Drengen indrømmer, at han ryger hash og har solgt til vennerne for at finansiere sit eget forbrug. Forældrene er fortvivlede og vrede. De siger, at de ikke har haft nogen mistanke.

På mødet opdateres den børnefaglige undersøgelse ud fra de nye oplysninger. Kontaktpersonen får flere timer til drengen, og kommunen vil undersøge muligheder for misbrugsbehandling.

ALTERNATIV PRAKSIS

Kommunen kunne iværksætte en indsats til familien også. Det kunne fx være familiebehandling.

5

2. UNDERRETNING

En lærer underretter kommunen efter netværksmødet. Drengen har fortalt, at han blev banket af sin far, da de kom hjem aftenen før.

Forældrene har bestemt, at drengen skal til Pakistan, hvor hans onkel bor. Han skal rejse om to uger. Drengen fortæller, at forældrene er vrede. Han har bragt skam over familien og været anledning til, at kommunen blander sig i familiens liv. Drengen beskriver, at forældrene lytter meget til onklen, som er optaget af familiens ære. Drengen har spurgt sine forældre, hvor lang tid han skal være i Pakistan, men de har ikke svaret. Han må ikke forlade hjemmet andet end for at gå i skole, og han bliver kørt til og fra skole af forældrene.

§ 215 A I STRAFFELOVEN (VEDTAGET 18/12 2018)

Om mulighed for at straffe for udlandsophold, der bringer barnets sundhed eller udvikling i alvorlig fare.

6

UDREDNING

Kommunen vurderer, at det er nødvendigt, at udrede sagen med det samme.

Sagsbehandleren henter drengen på skolen og tager hen til et børnehus med ham. Her finder lægen mærker efter slag, hvorefter politiet inddrages. Sagsbehandleren holder børnesamtale i børnehuset.

Drengen er den yngste og ingen af de ældre søskende bor hjemme. Sagsbehandleren spørger om de andre søskende er udsat for noget lignende. Det oplever drengen, at de ikke er.

§ 50 b I SERVICELOVEN

Om inddragelse af børnehuse i sager om overgreb eller mistanke om overgreb.

GOD PRAKSIS 2

Sagsbehandleren søger faglig sparring. I dette tilfælde hos sikkerhedskonsulenten. Det gør hun, da hun får mistanke om, at der er noget æresrelateret på spil.

7

FAGLIG SPARRING

Sagsbehandleren kontakter den regionale sikkerhedskonsulent om hjælp til en risikovurdering. Den peger på, at sikkerhedsrisikoen er høj.

GOD PRAKSIS 1

Sagsbehandleren er opmærksom på drengens søskende og spørger, om de er udsat for det samme som drengen. Hvis der er tale om yngre søskende, kan det være nødvendigt, at sagsbehandleren holder børnesamtaler med dem.

8

VURDERING OG INDSATS

Sagsbehandleren vurderer, at drengen ikke kan tage hjem på grund af det høje konfliktniveau i familien. Derfor skal han anbringes.

9

INDHENTELSE AF SAMTYKKE

Sagsbehandleren kører ud til forældrene for at indhente samtykke til en anbringelse.

Sagsbehandleren fortæller forældrene, at der er grundlag for en anbringelse.

Forældrene fortæller, at drengen lyver, og at han er faldet ned af en trappe. Forældrene vil ikke give samtykke.

§ 71, STK. 3 I SERVICELOVEN

Om mulighed for at afbryde kontakt og samvær under anbringelsen og holde anbringelsesstedet hemmeligt.

§ 71, STK. 4 I SERVICELOVEN

Særligt om kontakt og samvær i sager om overgreb.

10

INDSATS

Formanden for børn og unge-udvalget beslutter, at drengen skal anbringes akut i en plejefamilie, der er specialiseret i at arbejde med æresrelaterede problemstillinger.

Plejefamilien er placeret i en anden del af landet for at undgå, at forældrene kan finde drengen.

Plejefamiliens adresse er hemmelig for forældrene. Der er stadig bekymring for, at forældrene vil gøre drengen ondt eller tage ham med ud af landet.

Børn og unge-udvalget beslutter – efter drengens eget ønske – at der ikke skal være samvær eller nogen anden kontakt mellem ham og forældrene.

Ordningen med kontaktperson fortsætter.

Drengen får at vide, at han skal passe på med at bruge sociale medier, da det kan afsløre hvor han er.

§ 75 I SERVICELOVEN

Om akutte foranstaltninger.

GOD PRAKSIS 3

Kommunen finder en plejefamilie, der er specialiseret i æresrelaterede konflikter og er placeret i en anden del af landet.

11

UDREDNING

Kommunen laver en opdatering af den børnefaglige undersøgelse. Den beskriver drengens nye situation og grundlaget for den akutte anbringelse.

GOD PRAKSIS 4

Sagsbehandleren vurderer, om det er hensigtsmæssigt med kontakt mellem barnet og familien.

I andre sager kan det være vigtigt, at kommunen sørger for at understøtte kontakten mellem barn og familie som et led i at løse konflikten. Det skal altid være en konkret vurdering.

12

OPFØLGNING

Det fremgår både i kommunens opfølgning på anbringelsen og af udtalelser fra kontaktpersonen og plejefamilien, at det har positiv betydning for drengens trivsel at komme væk fra sine forældre og sin tidligere skole og omgangskreds.

Drengen er anbragt i samme plejefamilie i nogle år, uden kontakt til forældrene.

§ 70 I SERVICELOVEN

Om opfølgning på foranstaltninger.

§ 140 I SERVICELOVEN

Om brug af handleplaner.

Sagsforløb 3

Om sagen

Sagen handler om en pige på 15 år.
Hun kom til Danmark med sin familie som 10-årig.
Hendes familie er flygtninge fra Syrien.

Der er tale om en sag, hvor kommunen har konkret viden om en æresrelateret konflikt og iværksætter en akut anbringelse uden samtykke.

1

1. UNDERRETNING OG VURDERING

Skolen underretter kommunen, da pigen sidder på skolelederens kontor og ikke vil hjem.

Pigen har fortalt skolen, at hendes far og bror aftenen før har slået hende og truet med at slå hende ihjel. De havde opdaget en besked på hendes telefon fra en dreng. De antager, at han er hendes kæreste – selvom hun benægter det. Pigen er meget bange og vil ikke hjem igen.

Kommunen behandler underretningen med det samme og vurderer, at de skal handle akut. De træffer desuden afgørelse om at udarbejde en børnefaglig undersøgelse.

§ 153 I SERVICELOVEN

Om underretningspligt, herunder skærpet underretningspligt.

§ 155, STK. 2 I SERVICELOVEN

Underretninger skal vurderes inde for 24 timer for at afklare, om der er behov for en akut indsats.

§ 50 b I SERVICELOVEN

Om brug af børnehuse.

§ 155 a, STK. 2 I SERVICELOVEN

Om kravene til børnesamtaler.

2

BØRNESAMTALE

Sagsbehandleren tager hen til skolen, straks efter underretningen er behandlet, og tager pigen med hen på det regionale børnehus. Her undersøger en læge hende og finder tegn på slag. Sagsbehandleren holder herefter en børnesamtale og politiet inddrages. Pigen fortæller, at hendes far og bror mener, at hun ikke opfører sig som en god muslimsk pige og slår hende jævnlige. Det er dog første gang, de har truet hende på livet.

Sagsbehandleren spørger ind til konkrete episoder og til, hvad pigen er bange for. Hun fortæller, at hun er bange for, at de vil slå hende ihjel eller få andre til det. De er meget vrede og har meget udtrykkeligt fortalt hende, at det er forbundet med stor skam for hele familien, at hun har en kæreste, eller at der bare er mistanke om det.

3

VURDERING OG FAGLIG SPARRING

Sagsbehandleren drøfter sagen telefonisk med sin leder og vurderer, at der er grundlag for en akut anbringelse på en hemmelig adresse.

Ud over at inddrage sin leder kontakter sagsbehandleren også den regionale sikkerhedskonsulent for at få sparring på overvejelserne om akut anbringelse. Sikkerhedskonsulenten er enig i sagsbehandlerens vurdering af situationen.

Sagsbehandleren tager pigen med på forvaltningen. Sagsbehandleren kontakter et specialiseret opholdssted, der fortæller, at de har plads.

GOD PRAKSIS 1

Sagsbehandleren spørger ind til pigens fortælling. Sagsbehandleren forsøger at afdække, om der er tale om en æresrelateret konflikt.

Sagsbehandleren tager det, pigen fortæller, alvorligt.

GOD PRAKSIS 2

Sagsbehandleren søger faglig sparring med sin leder og med sikkerhedskonsulenten om risiko-vurdering og relevant indsats.

4

INDDRAGELSE

Sagsbehandleren kontakter pigens forældre, der er overraskede over at høre, hvad pigen har fortalt. De siger, at hun lyver. De samtykker ikke til anbringelsen, men siger samtidig at pigen ikke længere er deres datter, og at de ikke vil have noget med hende at gøre.

GOD PRAKSIS 3

Sagsbehandleren får barnet i sikkerhed, før forældrene bliver orienteret.

5

INDSATS

Formanden for kommunens børn og unge-udvalg træffer afgørelse om akutanbringelse uden samtykke.

Derefter ringer sagsbehandleren til politiet og beder dem hjælpe med at transportere pigens søskende til det specialiserede opholdssted.

Sagsbehandleren følger med pigens søskende og sørger for, at der er en god overlevering til medarbejderne på stedet. Pigen får at vide, at hun skal slette alle profiler på sociale medier. Politiet hjælper med at oprette hemmelig adresse og tjekke alle hendes ting for sporingsenheder. Medarbejderne informerer også pigens søskende om reglerne på opholdsstedet. Sagsbehandleren aftaler med pigens søskende, at han vil ringe, når han har talt med hendes forældre.

§ 75 I SERVICELOVEN

Om akutte foranstaltninger.

§ 71, STK. 3 OG STK. 4 I SERVICELOVEN

Om mulighed for at afbryde kontakt og samvær under anbringelsen og anonymisere anbringelsesstedet.

GOD PRAKSIS 5

Sagsbehandleren sørger for at følge op på pigens søskende. De kan have de samme problemer eller have brug for anden støtte.

6

UDREDNING

Sagsbehandleren udarbejder en børnefaglig undersøgelse om pigens søskende og hendes to mindre søskende.

I udredningen inddrager sagsbehandleren igen børnehuset, da pigens søskende har været udsat for vold.

Sagsbehandleren finder ikke grundlag for at iværksætte indsatser over for pigens søskende. Der er heller ikke tegn på, at andre i familien er en del af konflikten.

GOD PRAKSIS 4

Sagsbehandleren kontakter politiet. De kan blandt andet hjælpe med transport til og fra anbringelsessteder.

Politiet kan både hjælpe i sager om børn og om voksne.

7

OPFØLGNING

Pigen trives godt i begyndelsen, men hun begynder snart at have konflikter med de andre unge på stedet. Hun bryder desuden opholdsstedets regler – fx ved at overnatte ude uden at fortælle medarbejderne om det.

Medarbejderne orienterer løbende sagsbehandleren, og de holder flere møder om pigens situation. De forklarer pigens søskende, at det er afgørende for hendes og de andre beboeres sikkerhed, at hun overholder stedets regler.

§ 70 I SERVICELOVEN

Om opfølgning på foranstaltninger.

§ 140 I SERVICELOVEN

Om brug af handleplaner.

8

2. UNDERRETNING OG INDDRAGELSE AF POLITIET

Skolen og pigens venner fortæller kommunen, at forældrene leder efter pigens søskende. De er blandt andet mødt op på skolen.

Sagsbehandleren kontakter politiet og beder dem kontakte forældrene. Politiet får fat i forældrene og fortæller dem, at de ikke skal opsøge datteren, at hun er et sikkert sted og har det godt.

POLITIET KAN FX HJÆLPE MED

- risikovurderinger
- at fuldføre fx anbringelser
- særlig adressebeskyttelse "høj vejkode".

Der findes en kontaktperson i hver politikreds, som kommunerne kan kontakte.

9

OPFØLGNING

Efter to måneder på opholdsstedet orienterer medarbejderne kommunen om, at pigen vil hjem. Hun trives ikke, savner sin familie og har talt med sin mor, som lover, at faren og broren ikke vil slå hende mere.

Pigen fastholder sit ønske til trods for, at medarbejderne anbefaler, at hun ikke flytter hjem.

Sagsbehandleren taler med forældrene om forholdene derhjemme. Konfliktniveauet lader til at være mindsket.

GOD PRAKSIS 6

Sagsbehandleren søger faglig sparring hos sikkerhedskonsulenten om risikovurdering og en sikkerhedsplan.

De bruger også appen MÆRK, der kan hjælpe pigen med at finde hjælp og kontaktoplysninger.

10

**FAGLIG SPARRING
VURDERING**

Sagsbehandleren kontakter sikkerhedskonsulenten for at få hjælp til at lave en ny risikovurdering. Den viser, at det virker sikkert for pigen at flytte hjem. Kommunen vurderer, at der ikke er grundlag for at fastholde anbringelsen uden pigens samtykke.

Men der bør iværksættes en familierettet indsats for at sikre, at pigen ikke udsættes for vold igen.

Derudover hjælper sikkerhedskonsulentens sagsbehandleren med at lave en sikkerhedsplan. Så ved pigen, hvem hun kan kontakte på forskellige tider af døgnet.

GOD PRAKSIS 8

Sagsbehandleren underretter til den kommune, familien flytter til og sender også de relevante akter til den nye kommune.

GOD PRAKSIS 7

Sagsbehandleren sørger for at tale med pigen alene. Han hører også fra familiebehandleren, da han følger op på sagen.

11

INDSATS

Pigen hjemgives, og på baggrund af en opdateret børnefaglig undersøgelse og sparring med VISO iværksættes kommunen straks familiebehandling.

Familiebehandleren besøger familien en time hver dag i den første tid i hjemmet.

13

**MELLEMKOMMUNAL
UNDERRETNING**

Da familien to måneder senere flytter til en anden kommune, sørger sagsbehandleren for at lave en mellemkommunal underretning.

Sikkerhedskonsulenten følger fortsat sagen og understøtter overleveringen til den nye kommune.

12

**OPFØLGNING
OG VURDERING**

Sagsbehandleren følger op efter et par dage.

Familiebehandleren fortæller, at forholdene i familien er stabile. Faren og broren vil stadig gerne bestemme en del over pigen, fx at hun skal gå med tørklæde. Pigen fortæller, at hun er glad for at være hjemme, og ikke har været udsat for vold igen.

Kommunen beslutter at fortsætte med familiebehandling i foreløbigt tre måneder – eventuelt med løbende reduceret timetal, hvis forholdene fortsat er stabile.

§ 152 I SERVICELOVEN

Om mellemkommunal underretningspligt.

Sagsforløb 4

Om sagen

Sagen handler om en ung mand på 17 år.
Han er den ældste af fire børn.
Forældrene er indvandret fra Irak, men alle børn er født i Danmark.

Der er tale om en sag, hvor kommunen har viden om en æresrelateret konflikt og iværksætter en akut anbringelse uden samtykke.

1

HENVENDELSE

Drengen henvender sig med en bisidder fra Børns Vilkår. Han har i flere år vidst, at han er homoseksuel men har ikke delt tankerne før nu. Drengen er bange for familiens reaktion. Samtidig har han i flere år forsøgt at 'helbrede' sig selv for homoseksualiteten, og er nu nået til et punkt, hvor han overvejer selvmord. Børns Vilkår har rådet ham til at tale med kommunen, før han taler med familien.

GOD PRAKSIS 1

Kommunens ressourceperson inddrages og foreslår inddragelse af sikkerhedskonsulenterne.

2

UDREDNING OG FAGLIG SPARRING

Kommunen kender drengens familie i forvejen, da de er kendt for at udøve negativ social kontrol.

Sagsbehandleren inddrager kommunens ressourceperson på området, som foreslår, at de kontakter de nationale sikkerhedskonsulenter og får foretaget en risikovurdering. Risikovurderingen viser, at drengen vil være i akut fare, hvis familien får kendskab til hans homoseksualitet.

Kommunen vurderer, at det ikke er holdbart for drengen, hvis han skal blive ved med at skjule den side af sig selv for familien.

ALTERNATIV PRAKSIS

Hvis kommunen ikke har en ressourceperson, kan sagsbehandleren kontakte den regionale sikkerhedskonsulent.

Sikkerhedskonsulenten kan inddrages allerede ved henvendelsen fra den unge og løbende i sagen.

3

BØRNESAMTALE

Kommunen taler med drengen om, hvordan han kan være ærlig om sin seksualitet. Han kan fx fortælle det til et møde på forvaltningen, hvor han bliver støttet af en kontaktperson. Drengen er meget bange og tør slet ikke være i nærheden af forældrene, når de får det at vide. Han er sikker på, at han vil blive slået ihjel. Han fortæller, at hans morfar har udsat hans kusine for vold og trusler, fordi hun giftede sig med en mand fra den 'forkerte' familie. Drengen ved, at homoseksualitet er en endnu større skam for familien.

Drengen er den ældste af fire søskende, som alle bor hjemme. Sagsbehandleren spørger om de andre søskende har grund til at være bange. Det oplever drengen ikke.

4

VURDERING

Sagsbehandleren vurderer med inddragelse af kommunens ressourceperson og ud fra risikovurderingen og børnesamtalen, at der ikke er akut risiko for drengens sikkerhed. Risikoen vil dog være forhøjet, når forældrene får kendskab til, at han har henvendt sig til kommunen – og endnu mere akut, når han fortæller dem om sin seksualitet. De vurderer derfor, at der er grund til at anbringe drengen akut, og at det er nødvendigt at få ham i sikkerhed, inden sagsbehandleren taler med forældrene.

Sagsbehandleren og kommunens ressourceperson vurderer desuden på baggrund af deres viden om familien, at der ikke er akut fare for drengens søskende, men at disse skal inddrages i den børnefaglige undersøgelse.

§ 155 a, STK. 2 I SERVICELOVEN

Om mulighed for at holde børnesamtale uden samtykke fra forældrene.

5

INDHENTE SAMTYKKE

Drengen tages med hen på forvaltningen, og to medarbejdere fra kommunen tager derefter ud til forældrene og taler med dem om samtykke til anbringelse. De henter samtidig nogle af drengens ting. De fortæller i første omgang kun, at drengen er i mistriivsel og selvmordstruet, ikke om årsagen til denne mistriivsel. Forældrene er meget overraskede og vil ikke give samtykke til anbringelse.

GOD PRAKSIS 2

Kommunen forholder sig til sikkerheden for den eller de medarbejdere, der tager hjem til familien. I dette tilfælde vælger de at tage to afsted.

Desuden sørger medarbejderne for at pakke nogle af drengens ting, som han kan have med sig på opholdsstedet.

§ 264 B I STRAFFELOVEN (VEDTAGET 27/12 2018)

Om mulighed for at straffe uberettiget brug af GPS eller lignende til overvågning.

6

INDSATS

Der træffes en formandsafgørelse om akut anbringelse, og drengen transporteres til et sikkert opholdssted. Han får at vide, at han skal slette alle profiler på sociale medier. Alle hans ting bliver tjekket for sporingsenheder, og han informeres om reglerne på opholdsstedet. På stedet får han tilbudt hjælp af en kontaktperson til at skrive et brev til familien og forklare, hvad der sker, når han er parat til det.

Politiet assisterer ved transporten og tjekker drengens telefon og computer for sporingsenheder.

§ 75 I SERVICELOVEN

Om akutte foranstaltninger.

§ 71, STK. 3 I SERVICELOVEN

Om mulighed for at afbryde kontakt og samvær under anbringelsen og anonymisere anbringelsesstedet.

§ 9 I FORVALTNINGSLOVEN

Om mulighederne for at undtage oplysninger fra partshøring af forældrene under særligt skærpende omstændigheder.

7

PARTSHØRING

Sagsbehandleren holder dagen efter anbringelsen et møde med forældrene på forvaltningen. Hun fortæller, at drengen har det svært men får den hjælp, han har brug for.

Dagen efter dukker faren op på forvaltningen igen. Han har hørt sladder om drengens seksualitet fra venner af familien. Faren er rasende og forlanger at få sin søn med hjem. Han beskylder kommunen og det danske samfund for at have tvunget drengen til at blive homoseksuel og flygte fra familien. Faren truer sagsbehandleren, og til sidst bliver politiet tilkaldt.

GOD PRAKSIS 3

Kommunen og opholdsstedet taler med drengen om brugen af sociale medier. De tager de nødvendige skridt for at undgå, at hans opholdssted kan spores fx via sociale medier eller enheder, som familien kan have plantet.

8

UDREDNING

Kommunen påbegynder en børnefaglig undersøgelse. Den ser også på søskende og indeholder en bred afdækning af familiens netværk.

Udredningen viser, at drengen ikke kan være hos forældrene pga. sin seksualitet, men at de mindre søskende på nuværende tidspunkt har det godt derhjemme. Kommunen vurderer dog, at de mindre søskende skal tilbydes samtaler med en psykolog for at håndtere konflikterne i familien i forbindelse med anbringelsen af deres storebror.

§ 50 I SERVICELOVEN

Om børnefaglig undersøgelse.

9

INDSATS

Drengen får at vide, at forældrene er meget vrede. Han bliver ked af det og bebrejder sig selv. Personalet bliver meget bekymrede for, at han er selvmordstruet. Lederen af stedet ringer derfor til kommunen og siger, at de har svært ved at tage ansvaret for ham lige nu.

Kommunen bevilger intensiv individuel støtte til drengen på opholdsstedet.

Efter to uger er drengen faldet mere til ro, og støtten trappes gradvist ned.

Faren er fortsat truende over for kommunen, og han får tilhold mod at nærme sig forvaltningen. Drengen får at vide, at han skal være opmærksom på sin sikkerhed hele tiden, og politiet giver ham en overfaldsalarm.

§ 52, STK. 3 NR. 3 OG 5 I SERVICELOVEN

Om frivillige foranstaltninger til børn og familie.

10

OPFØLGNING

Kommunen forsøger flere gange at gå i dialog med moren, men hun har helt slået hånden af sin søn. Hun beder til sidst om, at de lader familien være i fred, da faren bliver meget aggressiv hver gang. Sagsbehandleren går i gang med at undersøge, om der er grundlag for efterværn, da drengen snart fylder 18. Hun vurderer, at drengen har brug for støtte i overgangen til voksentilværelsen, da han ikke længere har kontakt til sin familie.

Sagsbehandleren sætter desuden drengen i kontakt med Sabaah. Her kan han få støttende samtaler og komme i kontakt med et netværk af andre LGBTI+ unge.

§ 70 I SERVICELOVEN

Om opfølgning på foranstaltninger.

§ 140 I SERVICELOVEN

Om brug af handleplaner.

§ 76 I SERVICELOVEN

Om efterværn til unge fra 18 til 22 år.

GOD PRAKSIS 4

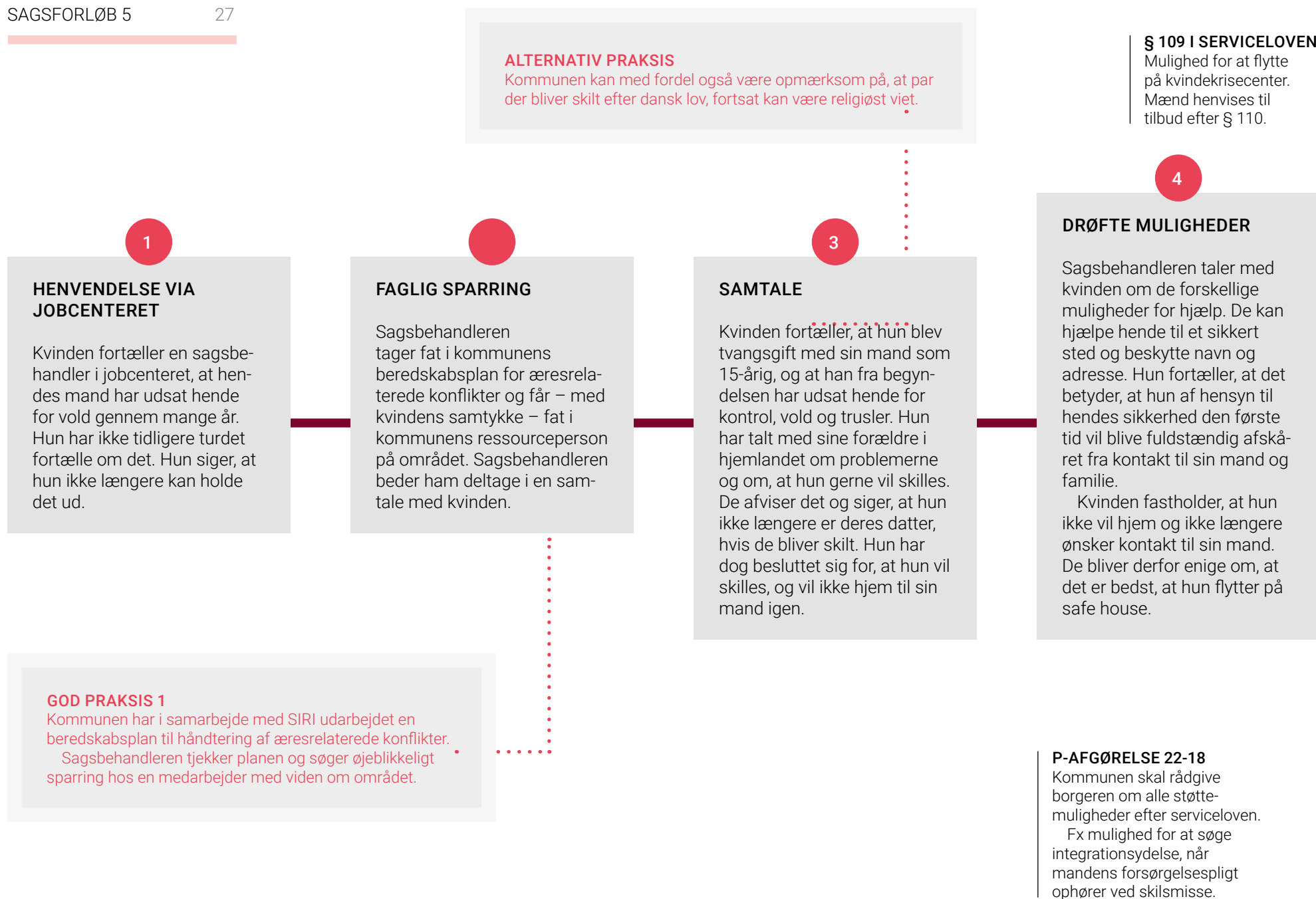
Sagsbehandleren forholder sig til drengens behov for støtte og overgangen til voksenlivet efter anbringelsen i form af efterværn.

Sagsforløb 5

Om sagen

Sagen handler om en kvinde på 20 år.
Kvinden og hendes mand kom til Danmark fra Syrien i 2016.
Begge deres familier bor stadig i Syrien.
Parret har ikke nogen børn.

Der er tale om en sag, hvor kommunen har viden om en æresrelateret konflikt og iværksætter ophold på RED Safehouse.

5

FAGLIG SPARRING

Sagsbehandleren har brug for at vende sagen og ringer derfor til den regionale sikkerhedskonsulent. Sikkerhedskonsulenten er enig i, at kvinden hurtigst muligt skal bringes i sikkerhed, og at hun skal have navne- og adressebeskyttelse.

§ 102 I SERVICELOVEN

Mulighed for at tilbyde borgeren behandling, hvis den ikke kan gives efter anden lovgivning. Fx samtaler hos en psykolog.

§ 5 I RETSSIKKERHEDSLOVEN

Kommunen skal altid lave en helhedsvurdering af sagen.

§ 12 a, STK. 2 I SERVICELOVEN

Ved alvorlige æresrelaterede konflikter skal kommunen vurdere, om borgeren skal have tilbudt en handleplan.

6

VURDERING OG HANDLEPLAN

Sagsbehandleren vurderer, at det er nødvendigt at lave en handleplan, da der er tale om en alvorlig æresrelateret konflikt. Kvinden samtykker til, at handleplanen udarbejdes. I handleplanen beskriver sagsbehandleren, hvad kvinden har fortalt, hvad de har drøftet og indsatserne, der sættes i værk.

GOD PRAKSIS 2

Kommunen sørger for at lave en handleplan for kvinden. Handleplanen er med til at give et overblik over sagen og de forskellige indsatser.

7

INDSATS

Sagsbehandleren kontakter et safe house i en anden del af landet. De har plads til at modtage kvinden samme dag. Hun kontakter derefter politiet, som kommer for at hjælpe med at transportere kvinden til safe house.

Da kvinden er flyttet ind på safe house, kontakter politiet hendes ægtefælle og fortæller, at hun er et sikkert sted, og at han ikke skal prøve at finde hende.

Kommunen sørger samtidig for navne- og adressebeskyttelse til kvinden.

Kvinden ønsker ikke at anmelde sin ægtefælle til politiet. Hun er bange for at eskalere situationen.

GOD PRAKSIS 3

Kommunen kontakter kontaktpersonen i politikredsen. Her for at få hjælp til transport og til kontakt til ægtefællen.

8

OPFØLGNING

Sagsbehandleren har løbende kontakt med kvindens rådgiver fra safe huset de første par uger. Kvinden trives ikke og har svært ved at bo så tæt med mennesker, hun ikke kender.

Sagsbehandleren og rådgiveren taler med kvinden om mulighederne for at hjælpe hende med at finde en bolig. Kvinden ønsker ikke at blive i sin bopælskommune, hvor ægtefællen også bor. Sagsbehandleren kan derfor ikke hjælpe hende. Hun hjælper i stedet kvinden med at kontakte sikkerhedskonsulenterne. De hjælper kvinden med råd og vejledning og varetager koordineringen af sagen.

Rådgiveren fra safe huset tilbyder at vejlede hende i, hvordan hun flytter bopælskommune og søger boliger.

§ 9, STK. 2 I RETSSIKKERHEDSLOVEN

Regler for opholds- og handlekommune.

§ 18, STK. 3 I INTEGRATIONSLOVEN

Regler for at flytte til en anden kommune når borgeren er omfattet af integrationsprogram.

9

OVERFALDSALARM

Kvinden fortæller en medarbejder på safe huset, at hun har set sin mand i nærheden uden selv at blive set. Hun er bange for, at han er ved at finde ud af, hvor hun bor.

Medarbejderen kontakter politiet, der opsøger manden. De finder ud af, at han har opholdt sig i nærheden af safe huset, men tilsyneladende tilfældigt. Han har ansøgt om skilsmisse og fortæller, at han ikke ønsker at have noget med hende at gøre.

Politiet giver kvinden en overfaldsalarm for en sikkerheds skyld.

ALTERNATIV PRAKSIS

Kommunen kunne overveje at tilbyde manden en indsats. Det kan være en kontaktperson eller familiebehandling fx "dialog mod vold" for at undgå, at han opsøger kvinden eller gentager mønsteret i en ny relation.

ALTERNATIV PRAKSIS

Sagsbehandleren kan rådgive kvinden om hvilke frivillige organisationer, der kan hjælpe med at skaffe møbler og inventar til boligen, • hvis kvinden ikke kan få bevilliget etableringsudgifter.

GOD PRAKSIS 4

Sagsbehandleren videregiver, med kvindens samtykke, oplysninger om sagen til den nye kommune. Det kan bidrage til, at den nye kommune har særlig opmærksomhed på opfølgningen i sagen og kvindens sikkerhed.

10

OPFØLGNING VED AFSLUTNING AF SAGEN

Kvinden finder selv en lejebolig. Det gør hun efter fem måneders ophold på safe huset.

Sagsbehandleren holder en opfølgende samtale med hende. Hun har fortsat navne- og adressebeskyttelse. Skilsmis- sen er gået igennem. Hun har ikke længere kontakt til sin mand og føler sig ikke utryg.

Sagsbehandleren vurderer, at det ikke er nødvendigt at lave en opdateret risikovurdering.

§ 82 b I SERVICELOVEN

Mulighed for at give forebyggende støtte hvis kvinden ikke kan finde egen bolig.

KAPITEL 10 I AKTIVLOVEN

Vejledning om mulighed for hjælp til etableringsudgifter.

Sagsforløb 6

Om sagen

Sagen handler om en kvinde på 31 år, der er gift og har fire børn.
Hun og hendes mand er begge fra Libanon og kom til Danmark i 2009.

Både kvinden og manden er tilknyttet jobcentret.
De er begge vurderet som aktivitetsparate og får kontanthjælp.
Kvinden er ved at tage et hygiejnekursus, inden hun skal i praktik i et køkken på et plejehjem.

Der er tale om en sag, hvor kommunen er bekymret for, at der er en æresrelateret konflikt
og derfor iværksætter frivillige foranstaltninger.

1

HENVENDER SIG TIL STUDIEVEJLEDER

Kvinden kontakter en dag sin studievejleder og fortæller, at hun er nødt til at stoppe på kurset. Kvinden og hendes mand er grundlæggende uenige om flere ting. Fx at hun får undervisning og skal i praktik. Hun vil meget gerne have en uddannelse og ønsker det samme for sine døtre.

Studievejlederen foreslår kvinden, at de sammen kontakter kommunen.

GOD PRAKSIS 1

Kommunen tilbyder kvinden en handleplan efter servicelovens § 12 a.

2

UDREDNING

Kvinden bliver inviteret til møde med en koordinator fra jobcenteret og en sagsbehandler fra socialområdet.

Kvinden fortæller, at hendes mand ønsker, at deres børn starter i muslimsk friskole. Hun synes, børnene skal fortsætte i folkeskolen, hvor de trives. Manden lægger vægt på, at børnene skal kunne tale arabisk og kende den muslimske tro, så de kan rejse tilbage til hjemlandet og bo. Hun kan ikke forestille sig, at børnene vil trives, hvis de skal tilbage til hjemlandet. Manden har aldrig været voldelig, men han giver ofte udtryk for, at han er stærkt utilfreds med hendes indstilling og adfærd, som han synes er "for dansk". Han mener, at det kan påføre ham og hele familien stor skam. Han har truet med "irettesættelser", men ikke direkte med vold.

På mødet tilbyder medarbejderne kvinden en handleplan efter servicelovens § 12 a, det siger hun ja til.

§ 12 A, STK. 2 I SERVICELOVEN

Ved alvorlige æresrelaterede konflikter skal kommunen vurdere, om borgeren skal have tilbudt en handleplan.

3

VURDERING

Kommunen vurderer, at kvinden har brug for hjælp til at holde fast i den gode udvikling. Medarbejderne beslutter, at det har førsteprioritet at sikre kvindens uddannelse og beskæftigelse. Derfor bliver indsatsen i beskæftigelsesregi.

Kommunen forholder sig til, om der er behov for indsatser i hjemmet i forhold til børnene. Kommunen vurderer, at der ikke er behov for særskilt støtte.

P-AFGØRELSE 22-18

Kommunen skal rådgive borgeren om alle støttemuligheder efter serviceloven og henvise til andre myndigheder.

§ 5 I RETSSIKKERHEDSLOVEN

Kommunen skal altid lave en helhedsvurdering af sagen.

4

INDSATS § 12 a HANDLEPLAN

Den faglige koordinator laver en handleplan. Den faglige koordinator vurderer dog, at kvinden ikke er udsat for en sikkerhedsrisiko.

§ 12 I SERVICELOVEN

Tilbud om gratis rådgivning til alle borgere der henvender sig med særlige sociale problemer.

5

FAGLIG SPARRING

Koordinatoren kontakter sikkerhedskonsulenterne for at drøfte kvindens sikkerhed. Konsulenten er enig i, at der ikke er nogen sikkerhedsrisiko.

I samråd med sikkerhedskonsulenten beslutter koordinatoren at fokusere på at mægle imellem kvinden og hendes mand. I første omgang gennem støtte til kvinden og eventuelt senere til manden.

GOD PRAKSIS 2

Koordinatoren kontakter sikkerhedskonsulenterne for at være sikker på vurderingen af kvindens sikkerhed. Kvinden har givet samtykke til det.

GOD PRAKSIS 3

Kommunen finder en mentor med kendskab til de problemer, kvinden oplever og hendes kulturelle baggrund. Mentoren kommer ikke fra samme miljø som kvinden og deler ikke mandens holdninger.

6

INDSATS TIL KVINDEN

Kommunen tilbyder kvinden en mentor, der kan tale med hende om hendes ønsker for børnene og sig selv. Det gælder både i forhold til uddannelse, beskæftigelse og andre forhold. Kommunen finder en mentor, med viden om æresrelaterede problemer og kvindens kulturelle baggrund.

§ 31 b I LOV OM AKTIV BESKÆFTIGELSESINDSATS

Mulighed for en mentor som understøtter beskæftigelse bl.a. gennem mere sociale indsatser.

7

VURDERING OG INDSATS

Sagsbehandleren vurderer, at det er relevant at inddrage manden i indsatsen. Han kan opleve frustrationer over sine egne muligheder, som går ud over kvinden og døtrene.

Jobcenteret inviterer efter aftale med kvinden og hendes mentor manden til et møde, hvor de forklarer, at det er vigtigt, at kvinden deltager i kurset og får mulighed for at få et arbejde. Manden indvilliger i, at kvinden kan fortsætte på hygiejnekurset.

Manden tilbydes også mentorstøtte.

GOD PRAKSIS 4

Kommunen sætter ind med en indsats overfor manden. Kommunen vurderer, at han spiller en afgørende rolle for kvindens udviklingsmuligheder. Manden har også selv brug for støtte.

8

MANDEN INDDRAGES

På et møde med sin sagsbehandler og mentoren taler de om, hvilken uddannelse der kunne øge hans chancer for et job. De bliver enige om, at han skal have erhvervsørekort. Målet er, at han skal i fast arbejde som chauffør. Han bliver stillet en praktik med job i udsigt.

Manden starter desuden som frivillig i den lokale fodboldklub samtidig med, at parrets søn starter her. Mentoren arbejder også som frivillig træner i klubben.

§ 82 a OG 82 b I SERVICELOVEN

Mulighed for at tilbyde forebyggende støtte hvis borgeren er i risiko for at udvikle sociale problemer.

§ 85 I SERVICELOVEN

Tilbud til borgere der har særlige sociale problemer.

9

OPFØLGNING

Mandens selvtillid og tilknytning til arbejdsmarkedet og lokalsamfundet øges langsomt, og han bliver mindre kontrollerende over for kvinden og deres døtre.

Mentorindsatsen ruster kvinden til at sige fra over for manden. Hun fortsætter på hygiejnekurset og efterfølgende i praktik.

Børnene fortsætter i den lokale folkeskole. Forældrene bliver enige om, at de sammen skal sikre en fortsat tilknytning til hjemlandet for deres børn fx ved, at de også kan tale arabisk.

Kontaktliste

Ankestyrelsen

Vejledning af kommuner på social- og beskæftigelsesområdet.

☎ 33 41 12 00 fra kl. 9-15 i hverdage. Ved underretning om en akut sag uden for åbningstiden ring på ☎ 61 89 73 79.

Børns Vilkår

☎ 35 55 55 58, <https://bornsvilkar.dk/>

Etnisk Safehouse

Opholdssted for unge. ☎ 23 31 10 70, safehouse@safehouse.email, <https://etnisk-safehouse.dk/>

Landsorganisationen af kvindecentre

National hotline til private og fagpersoner. ☎ 70 20 30 82.

Mandecentre

☎ 70 11 62 63, info@mandecentret.dk, <http://mandecentret.dk/>

Politiet

I alle politikredse er der en ressourceperson på området.

☎ 114, <https://politi.dk/kontakt>

RED Center mod æresrelaterede konflikter

(tidligere Etnisk ung og RED safehouse)

Sparring i enkeltsager, foredrag, oplæg mv. ☎ 70 27 76 86.

Safehouse på Sjælland. ☎ 45 11 78 00.

Safehouse i Jylland. ☎ 61 93 63 28.

Rosenly

Specialkrisecenter for kvinder med minoritetsbaggrund.

☎ 29 13 20 20 mellem kl. 08 – 22 og

☎ 45 11 78 00 mellem kl. 22 – 08.

Sabaah

Gratis rådgivning torsdag mellem kl. 18 – 20.

☎ 33 23 20 00, info@sabaah.dk

Safebase

Opholdssted for børn og unge. kontakt@safebase.dk

Safehouse Jylland

To opholdssteder til børn og unge. ☎ 71 75 65 13, info@safehouse-jylland.dk

Sex og Samfund

<https://sexogsamfund.dk/>

De nationale sikkerhedskonsulenter

Nationalt team med 6 sikkerhedskonsulenter. Yder rådgivning til private og kommuner. Kontaktoplysninger til og information om sikkerhedskonsulenterne findes her: http://uim.dk/arbejdsomrader/aeres-relaterede-konflikter-og-negativ-social-kontrol/tilbud-og-vaerktojer-til-fagfolk/copy_of_radgivning-og-kurser

Styrelsen for International Rekruttering og Integration (SIRI)

Telefonisk rådgivning og besøg af rejsehold. ☎ 72 14 23 33, aere@siri.dk

Udenrigsministeriets globale vagttjeneste

Døgnåben, kan kontaktes i sager, hvor en borger frygter at blive sendt til udlandet, eller allerede befinder sig ufrivilligt i udlandet.

☎ 33 92 11 12, bbb@um.dk

Udlændingestyrelsen

<https://nyidanmark.dk/>

VISO

Gratis rådgivning til kommuner. ☎ 72 42 40 00,

VISO@socialstyrelsen.dk, ved personfølsomme oplysninger brug: sikkermail.viso@socialstyrelsen.dk

Appen MÆRK

Indeholder oplysninger om rettigheder, handlemuligheder støtte- og vejledning, både til private og fagfolk.

MÆRK er udviklet af Social, Børne- og Socialministeriet og kan hentes i App Store og Google Play.

